

REMISSVAR

2021-11-11

Arbetsmarknadsdepartementet
Darienummer: A2021/01723

Remissvar av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet, Ds 2021:27

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En viktig aspekt i detta arbete är att förbättra dialogen och samförståndet i gränserna mellan en företagares vardag och svensk myndighetsutövning.

Om förslaget:

Målet för arbetsmarknadspolitiken är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. En del i att uppnå det är att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, med Arbetsförmedlingen som ansvarig myndighet, på ett mer effektivt sätt än i dag behöver kunna ge stöd till arbetssökande att komma i arbete och möjliggöra för fler arbetsgivare att hitta rätt kompetens. Arbetsförmedlingen och den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska därför reformeras.

Den pågående reformeringen av Arbetsförmedlingen innebär att fristående aktörer ska matcha och rusta de arbetslösa för de lediga jobben. Kvalitet och kontroll ska vara styrande för ett nytt system med förmedlingsinsatser.

Våra ståndpunkter:

Småföretagarnas Riksförbund instämmer i att arbetsförmedlingen och den arbetsmarknadspolitiska verksamheten behöver reformeras. Förbundet tillstyrker förslagen i promemorian som syftar till en reformering av arbetsmarknaden som innebär att fler aktörer ska kunna erbjuda tjänster kring matchning, rekrytering och förmedling. Förbundet är också positivt till de nya reglerna inom berörda områden.

Dock oroas Småföretagarnas Riksförbund av att det finns en risk att det inte kommer räcka till. Idag är kompetensbristen en av de största utmaningar för småföretag och att det är svårt hitta rätt arbetskraft. Matchningarna måste bli bättre. Våra medlemmar vittnar om att en av deras största utmaningar är just det. Redan 2014 visade en undersökning att många småföretag hade slutat söka personal via Arbetsförmedlingen, bara 14 procent av småföretagens rekryteringar gick den vägen. I dagsläget är den viktigaste rekryteringsvägen för småföretagen via vänner och bekanta, vilket många vittnar om. En annan väg som

efterfrågas alltmer och som många skulle vilja använda sig mer av är lärlingar och praktikanter. Idag när våra medlemmar söker via arbetsförmedlingen är majoriteten av de sökande inte kvalificerade. Vi ser därför positivt på möjligheten för exempelvis ideella eller privata förmedlare att kunna specialisera sig på olika branscher eller yrken. Matchningen måste fungera bättre med fokus på att finna rätt person till rätt arbete.

En hållbar arbetsmarknad förutsätter en välfungerande matchning mellan näringslivets behov och arbetssökandes kompetenser och förmågor. Det är tydligt att det krävs reformering av yrkesutbildning, kompetensutveckling och matchning, för att lyckas bättre.

För att nå goda effekter måste resultaten av dessa nya regelverk följas upp och utvärderas för att se hur de slår i praktiken. Dessa uppföljningar och utvärderingar bör ske en tid efter införandet och förutsätter en utbyggd kontroll av att kvalitet och kompetens finns i hela landet. Reformen måste innebära en mer öppen arbetsmarknad där även de med större behov måste inkluderas och få stöd i processen att återgå till arbete. För att detta stöd ska bli så bra som möjligt behöver det också tydligare återspelas i ersättningssystemet.

Småföretagarnas riksförbund har uppfattat att flera kommuner är skeptiska till förslagen. Detta är oroande eftersom dessa har en viktig roll framgent. Det lokala har hela tiden varit viktigt för Småföretagarnas riksförbund och vi har tidigare varit kritiska till centralisering då lokala och regionala förutsättningar i landet riskerar att inte komma tillräckligt i fokus.

Redan nu speglas en hel del av inriktningen av den reformerade verksamheten som föreslås i remissen i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2020 och 2021. Trots tydliga skrivningar i regleringsbreven är verkligheten en annan när det kommer till Arbetsförmedlingens verksamhet. Samarbetet runt den arbetssökande är otillfredsställande, vilket resulterar i att personer hamnar i kläm och att tiden i arbetslöshet blir längre än nödvändigt. Därför måste det vara fokus på förbättring och tydliggörande kring roller och ansvar och Arbetsförmedlingen måste ta ansvar för att skapa samverkanstrukturer mellan fristående leverantörer, Arbetsförmedlingen och kommunerna.

I Sverige finns omkring en miljon registrerade företag. Av dessa är den stora merparten, 96 procent, små företag med upp till nio anställda. Många av dem vill anställa men har svårt att hitta rätt kompetens. Att många småföretagare vill anställa innebär en stor potential för Sveriges sysselsättning och välfärd. Därför behövs mer reformering av arbetsmarknaden som underlättar för småföretag att hitta rätt kompetens och anställa.

Med vänlig hälsning
Peter Thörn
Förbundsordförande